

Zápis č. 6
ze zasedání Výboru pro zdravotnictví
Zastupitelstva Olomouckého kraje
ze dne 8. 6. 2022

Přítomni:

MUDr. Marcela Škvařilová, Ph.D.
Mgr. Kamila Baláková
Mgr. Rostislav Hrdiborský
Dan Chromec
Blanka Kolečkářová
JUDr. Vladimír Lichnovský
Jitka Majerová
Martin Malášek
MUDr. Ivo Mareš, MBA
MUDr. Irena Pachtová
Mgr. Isabela Pospíšilová
Bc. Drahomír Sigmund, MBA
PharmDr. Robert Šrejma
MUDr. Vítězslav Vavroušek, MBA, MPH
MUDr. Radan Volnohradský

Nepřítomni:

Mgr. Radka Filipčíková, Ph.D., MBA, LL.M., MPA

Omluveni:

MUDr. Martin Eliáš
MUDr. Lumír Kantor, Ph.D.
Ing. Lenka Slovákova

Hosté:

Mgr. Dalibor Horák
MUDr. Zdenka Polzerová, MBA
Jan Zatloukal

Program:

1. Úvod
2. Role Odborného léčebného ústavu Paseka v poskytování zdravotní péče v podmínkách pandemie
3. Seznámení s aktuálními usneseními Zastupitelstva Olomouckého kraje v oblasti zdravotnictví
4. Kontrola plnění předchozích usnesení výboru
5. Různé

Zápis:

1. Úvod

Předsedkyně výboru MUDr. Škvařilová zahájila zasedání výboru pro zdravotnictví (dále také jen „zdravotní výbor“), přivítala jeho členy a hosty zasedání.

Výbor schválil upravený program dnešního zasedání.

2. Role Odborného léčebného ústavu Paseka v poskytování zdravotní péče v podmínkách pandemie

MUDr. Škvařilová požádala MUDr. Polzerovou, ředitelku Odborného léčebného ústavu Paseka, o přednesení prezentace k tématu.

MUDr. Polzerová předslala, že Odborný léčebný ústav Paseka, příspěvková organizace (OLÚ), je právnická osoba, kterou zřizuje Olomoucký kraj. Organizačně se člení na léčebnu následné péče, léčebnu pneumologie (plicní lékařství), rehabilitační léčebnu, léčebnu dlouhodobé péče (ošetřovatelská lůžka) a lůžka pro tzv. sociální hospitalizace. Celkem je tato péče poskytována na 472 lůžkách umístěných na pracovišti v Pasece a Moravském Berouně. Dále OLÚ poskytuje i ambulantní zdravotní péči, a to kromě Paseky a Moravského Berouna ještě v Uničově a Olomouci.

V OLÚ je ročně ošetřeno cca 3000 pacientů, počet ošetřovacích dnů je cca 140 tis. Náklady v roce 2021 činily 437 070 186 Kč, výnosy v témže roce 440 463 606 Kč. Průměrný přepočtený počet zaměstnanců činí 418,69. Průměrný plat v roce 2021 měl výši 46 737 Kč (platy byly vyšší vzhledem k mimořádným odměnám za práci v době pandemie), náklady na platy 76,8%.

Hlavní cíle, které v uplynulých 20 letech sledoval OLÚ: restrukturalizace lůžek odpovídající potřebám regionu, vzdělávání zaměstnanců, udržení vysokého standardu léčebné i ošetřovatelské péče (což souvisí s akreditací Spojené akreditační komise (SAK), kterou OLÚ získal poprvé roku 2007, od té doby periodicky obhájí, naposledy letos), postupná rekonstrukce všech pracovišť i okolí objektů (zbývají dva objekty v Pasece a jeden v Moravském Berouně), výhledově poskytování paliativní péče, ekonomická stabilita.

OLÚ je držitelem řady certifikátů: Akreditace SAK, Pracoviště Basální stimulace, Osvědčení o splnění podmínek auditu Národní autorizační středisko pro klinické laboratoře (NASKL), Oprávnění k uskutečňování vzdělávacího programu pro obor specializačního vzdělávání Geriatrie I. stupně a Rehabilitační a fyzikální medicína, Garance péče o pacienty s chronickými ranami, Klinický audit radiologického pracoviště.

V rámci vyhlášení nouzového stavu v souvislosti s epidemií COVID-19 ze dne 12. 3. 2020 vydala Vláda ČR krizové opatření, které uložilo vyčlenit kapacity pro nemocné s koronavirem. Na tomto základě Krizový štáb (KŠ) Olomouckého kraje dne 8. 4. 2020 a Rada Olomouckého kraje dne 16. 4. 2020 rozhodli o vyčlenění kapacity pro nemocné s onemocněním COVID-19 v OLÚ Paseka. Toto usnesení bylo potvrzeno usnesením KŠ dne 6. 11. 2020.

OLÚ kromě přímého vyčlenění lůžek musel zejména vyškolit personál a nakoupit osobních ochranných prostředků. Školení proběhlo ve spolupráci s Centrem biologické ochrany Těchonín (např. postupy oblékání do ochranných oděvů a dekontaminace).

První nemocný byl přijat 15. 4. 2020. Bylo vytvořeno izolační oddělení s 10 lůžky. První výskyt COVID-19 u pacientů hospitalizovaných z jiného důvodu byl zaznamenán 6. 10. 2020. Obtížné bylo např. období uzávěry měst Uničov a Litovel, ze kterých pochází část

zaměstnanců OLÚ. Nejvíce pacientů bylo v posledních čtvrtletích roku 2020 a roku 2021. Zatím poslední pacient byl přijat v půli května 2022. Celkem byla péče poskytnuta 930 pacientům (z nichž 120 zemřelo), přepočten na ošetrovací dny činí 9208.

OLÚ se teď zaměřuje na postkovidovou následnou péči. Jako Postkovidový syndrom se označuje soubor příznaků, které přetrvávají nebo se vyvíjejí i po 12 a více týdnech od vzniku onemocnění COVID-19 a nejsou vysvětlitelné jinou příčinou.

Česká gerontologická a geriatrická společnost ČLS JEP v této souvislosti zahájila program „Časná postcovidová péče o geriatrické pacienty“, na němž se OLÚ podílí. V Olomouckém kraji je OLÚ Paseka (vedle II. interní kliniky Fakultní nemocnice Olomouc) kontaktním pracovištěm postcovidové péče o geriatrické pacienty. Hlavním cílem programu je prevence nevratné disability po prodělané infekci COVID-19 u rizikových seniorů, znovunabytí a udržení nezávislosti, mobility a zlepšení kvality života. Tyto cíle jsou v souladu se základními principy geriatrické péče a vycházejí z doporučení WHO v rámci dekády zdravého stárnutí (2021-2030).

Komplexní léčba zahrnuje především pohybovou léčbu – vytrvalostní a silový trénink pro zlepšení tolerance fyzické zátěže pacienta. Při přetrvávajících symptomech dušnosti je indikována dechová plicní rehabilitace. Ergoterapie se zaměřuje na nácvik soběstačnosti v běžných denních činnostech a sebeobsluze. Spektrum rehabilitačních postupů může doplnit kognitivní trénink, případně psychoterapie. Nutriční terapie přispívá k normalizaci nutričních parametrů, pokud infekce COVID-19 zhoršila nutriční stav; i v případě, že nenastala malnutrice, suplementa urychlují návrat fyzické síly.

Zaměstnance OLÚ a další zájemce z řad pacientů nejprve očkovali proti COVID-19 jiní poskytovatelé, posléze začal OLÚ zajišťovat vakcinaci sám. Byla provedena vakcinace u 483 pacientů a bylo podáno 160 posilujících dávek.

MUDr. Škvařilová poděkovala za prezentaci i za poskytovanou péči v OLÚ v době pandemie, OLÚ byl vstřícný i vůči všem nemocnicím. Mgr. Horák se také připojil k poděkování, OLÚ odvedl v době pandemie velmi kvalitní práci.

J. Zatloukal se zajímal, zda se pandemie projevila negativně na zaměstnancích, např. zda někteří odešli. MUDr. Polzerová odpověděla, že zvýšené odchody zaměstnanců nezaznamenali, ale období pandemie bylo pro ně velmi náročné. Velké množství jich např. požádalo o uznání COVID-19 jako nemoci z povolání.

3. Seznámení s aktuálními usneseními Zastupitelstva Olomouckého kraje v oblasti zdravotnictví

Tajemník výboru informoval o usneseních Zastupitelstva Olomouckého kraje (ZOK) v oblasti zdravotnictví v době od minulého zasedání zdravotního výboru, a to o usneseních ze zasedání ZOK dne 11. 4. 2022. Na tomto zasedání mimo jiné ZOK vzalo na vědomí zápis z 5. zasedání Výboru pro zdravotnictví ZOK konaného dne 16. 3. 2022. Dále ZOK schválilo, aby byla Nemocnice Hranice a.s. pověřena poskytováním zdravotních služeb jako služeb obecného hospodářského zájmu, a to poskytováním zdravotních služeb na urgentním příjmu II. typu včetně zajištění činnosti heliportu pro leteckou záchrannou službu. Také ZOK rozhodlo o poskytnutí dotací v hodnotě nad 200 tis. Kč v dotačním titulu Podpora významných aktivit v oblasti zdravotnictví (10_01_02) v rámci dotačního programu Olomouckého kraje na podporu zdraví a zdravého životního stylu. ZOK dále schválilo vyhlášení dotačního programu Olomouckého kraje pro vzdělávání ve zdravotnictví v roce 2022 (10_03).

4. Kontrola plnění předchozích usnesení výboru

MUDr. Škvařilová uvedla, že z minulého zasedání zdravotního výboru nevznikly úkoly.

5. Různé

MUDr. Škvařilová vyzvala členy zdravotního výboru k diskusi.

M. Malášek položil dotaz, zda kraj shromažďuje údaje o uprchlících (kolik je mužů, žen, dětí, z jakých regionů). Mgr. Horák uvedl, že evidenci uprchlíků provádí orgány Ministerstva vnitra a kraje nemají podrobné informace k této problematice. Z běžné zkušenosti je známo, že mezi uprchlíky převažují ženy s dětmi. Pokud jde o oblast zdravotní péče v kraji, tak z nemocnic, od praktických lékařů ani z ambulantní sféry nejsou zprávy, že by vznikaly nějaké zásadní potíže. Tato slova pana náměstka potvrdila i předsedkyně výboru MUDr. Škvařilová. Podle dřívějších zkušeností pana náměstka z Ukrajiny nejsou ukrajinští občané zvyklí nadužívat zdravotní péče, která je zejména na ukrajinském venkově velmi obtížně dostupná. Tento faktor se zřejmě projevuje v současnosti u nás, ovšem není vyloučeno, že se bude v čase proměňovat.

MUDr. Škvařilová dále doplnila, že se ani nepotvrdily obavy o zhoršení epidemiologické situace v důsledku uprchlické vlny (covid, HIV apod.). Mgr. Horák také nemá informace z nemocnic nebo Krajské hygienické stanice, že by v této souvislosti byly problémy a dotázal se MUDr. Polzerové, zda má nějaké poznatky v této oblasti zejména z toho pohledu, že Odborný léčebný ústav Paseka provozuje infekční oddělení TBC. MUDr. Polzerová potvrdila, že neví o žádném zhoršení.

B. Kolečkářová se zeptala, jak je kraj připraven na situaci, kdy se zvyšuje průměrný věk lékařů, které bude potřeba časem nahradit - zejména všeobecných praktických lékařů a praktických lékařů pro děti. Navrhuje, aby se na podnět hejtmána Olomouckého kraje touto otázkou zabývala Asociace krajů.

Mgr. Horák odpověděl, že zajištění dostupnosti zdravotní péče je zákonnou povinností zdravotních pojišťoven a kraje v této oblasti nemají žádné zákonné povinnosti ani kompetence. Do zápisu z dnešního zasedání zdravotního výboru bude uveden odkaz na internetovou stránku, kam se mohou obracet občané, kteří neuspějí při hledání lékaře.

Zmíněný odkaz je následující: <https://www.mzcr.cz/jak-najit-lekare/>. Pokud se pacient už obrátil na zdravotní pojišťovnu a ta přesto nepomohla, je možné podat stížnost na speciálním formuláři Ministerstva zdravotnictví na odkaze: <https://nedostupnapece.mzcr.cz/>

Pokud jde o řešení v rámci Asociace krajů České republiky, věc bude také na základě podnětu kolegyně Kolečkářové projednána na zasedání Komise pro zdravotnictví Rady Asociace krajů ČR v bodě 4. programu s názvem *Územní (ne)dostupnost praktických lékařů, praktických lékařů pro děti a dorost a stomatologů* s návrhem usnesení směrem k Radě Asociace krajů České republiky. Toto jednání se bude konat v Olomouckém kraji v Lázních Velké Losiny v termínu 16. 6. 2022 a náměstek Horák bude o výsledku jednání informovat na dalším jednání Výboru pro zdravotnictví Zastupitelstva Olomouckého kraje.

MUDr. Volnohradský sdělil, že jde o otázku s mnoha souvislostmi: v posledních dvou desetiletích došlo ke změnám v systému vzdělávání zdravotnických pracovníků (zejména vzdělávání sester, specializační vzdělávání lékařů), polovina studentů medicíny jsou občané Slovenské republiky, 90 % studentů jsou ženy, část absolventů medicíny odchází pracovat do zahraničí, mladí lékaři mají často zájem o práci v neakutních oborech, kde nejsou služby. Jde o systémovou záležitost, kterou by bylo potřeba řešit hlavně z úrovně ministerstva.

Mgr. Pospíšilová poznamenala, že zdravotní pojišťovny dávají svým pojištěncům, kteří hledají lékaře, seznamy těchto lékařů, kteří ale nakonec pacienty nechtějí přijmout.

MUDr. Vavroušek souhlasí, že situaci je třeba řešit, ale za základní považuje problém odchody absolventů medicíny do zahraničí včetně návratu slovenských občanů na Slovensko.

Mgr. Horák vyzval členy zdravotního výboru, aby své připomínky k problematice dostupnosti zdravotní péče zaslali tajemníkovi výboru před příštím zasedáním, a dále navrhuje, že by z těchto podnětů vznikl text k případné další komunikaci směrem ke zdravotním pojišťovnám, Ministerstvu zdravotnictví, Asociaci krajů ČR a dalším orgánům a institucím.

Tajemník výboru informoval členy výboru o termínu zasedání hodnotící komise v dotačním programu pro vzdělávání (specializační vzdělávání lékařů).

MUDr. Škvařilová poděkovala všem za účast a diskusi na zasedání výboru, termín příštího zasedání zdravotního výboru byl stanoven na 14. 9. 2022 ve 14:30.

V Olomouci dne 8. 6. 2022

.....
MUDr. Marcela Škvařilová, Ph.D.
předsedkyně výboru

Přílohy: Usnesení
Prezenční listina